

Universitätsbibliothek Paderborn

... Pars Difficultatum Propositarum Eximio D. Martino Henrico De Swaen in Universitate Lovaniensi S. T. Doctori

Complectens 1. Justam defensionem adversus Libellum supplicem eximii Domini De Swaen, & eruditissimi Domini Melis. 2. Instaurationem priorum difficultatum cum Libello supplice Alumnorum Collegii Alticollensis ad Exim: suum Præsidem. 3. Æquam & facilem pacis conditionem

Fontaine, Jacques

Coloniæ Agrippinæ, [1692]

Caput Primum Justa Defensio Didaci de Oropega Adversus Libellum Supplicem Eximii D. Martini Henrici De Swaen S. T. Doctoris Lova: Et Eruditissimi D. Petri Melis in eadem Universitate S. T. Licentiati.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39122

CAPUT PRIMUM
JUSTA DEFENSIO
DIDACI DE OROPEGA

ADVERSUS LIBELLUM SUPPLICEM

Eximii D. MARTINI HENRICI DE
SWAEN S. T. Doctoris Lovæ:

E T

Eruditissimi D. PETRI MELIS in eadem
Univerſitate S. T. Licentiati.

§. I.

Aperitur Defenſionis neceſſitas.

SI ea tantum foret Adverſariorum te-
meritas ut ſcripta mea futilibus respon-
ſis arroderent, ut arroſit nuper Exi-
mius Dominus Martinus Henricus de Swaen
in Epiftola ad Illuſtriſſimum Archi-Præſulem
Sebaſtenum, vel ſi in privatis tantum con-
greſſibus, vel intra Collegiorum ſuorum
ſepta apud imperitam Tironum multitudi-
nem

nem criminarentur, tolerabile fortè videri posset, & contemnendum potius, quàm operosâ confutatione repellendum. At cùm apud supremum celeberrimæ Lovaniensis Academiae Moderatorem accusationem instituunt, me tamquam calumniatorem publicum, Libellorum infamiam, sive ut in Libello supplice loquuntur, famosorum Auctorem traducunt, gravior visa est hæc criminatio, quàm ut scriptori Catholico tacitè prætereunda sit. Neque adcò honoris mei, & famæ Dominus sum, ut eam in tanti momenti accusatione mihi liceat prostituere. Injurius forem iis quibus seu sanguinis, seu arctioris fortè necessitudinis vinculo sum obstrictus, iniquus forem sanæ doctrinæ, quam adversus horum temporum novitates, & Jansenianam hæresim defendo, iniquissimus forem erga Illustrissimum Mechliniensem Archi-Episcopum cujus adversus flagitiosissimos obtretractores patrocinium sponte suscepi, nec infeliciter hæctenus profecutus sum.

Ostenditur ineptia accusationis.

Quid autem est, Reverendi admodum Domini, quod in scriptis meis vos offendit adeò ut ea Libellorum famosorum nomine appellanda duxeritis instrumento publico, quod adversus me die hujus mensis II. Magnifico Academiae Reclori obtulistis? Libelli scilicet famosi vobis sunt, quicumque gustui vestro non satis accommodati. Quidquid calumniae in integerrimam JESU Societatem, quidquid in alios Religiosorum coetus sanctissimos, quidquid in Archi-Episcopum sapientissimum, modestissimum, fortem, pium, atque omnibus illius ordinis dotibus instructissimum, quidquid in omnes alios Belgii Antistites, quidquid in SS. Inquisitiones, quidquid in ipsos Romanos Pontifices bilis, convitiatorum, scommatum evomunt quotidie commilitones vestri, hoc omne inter Reformationis salutiferae, hoc inter pietatis, & ubique praedominantis charitatis officia reponendum est. Quis non velit deinceps inter novos Augustini Discipulos militare, quorum scripta

quantumvis enormia, & licet carnificis manu ex supremi Senatûs sententia flammis infamibus addicta, illustria tamen sunt &, ex ipso incendio apud infinitam Jansenantium multitudinem redduntur clariora?

Gemina Opuscula mea vobis nuper displicuere adeò, ut eorum prohibitionem à Magnifico Rectore postulaveritis. Sed quid Libelli isti quorum alteri titulus *Difficultates propositæ Eximio D. Martino Henrico de Swaen ejusque Approbatoribus DD. Gummaro Huygens, Joanni Lovino, Joanni Sullivane, Joanni Liberto Hennebel, Joanni de Cuyper, P. Agathangelo à S. Clemente*, alteri *Epistola Apologetica ad Illustrissimum Archi-Præsulem Sebastenum*: Quid inquam Libelli isti tantum commovere, ut ex hac Universitate proscribi eos volueritis?

Video quidem eos in Libello supplice notari tanquam *famosos* nomini vestro, & famæ graviter noxios. Sed quænam ea est inepta supplicandi ratio, nihil probationis referens nullam proferens distinctè calumniam, nullum locum designans, nullum verbum, aut apicem? nudæ scilicet vestræ assertioni in causa propria adversus notorium Antagonistam fides habenda fuit, & parte inauditâ alterâ Libellus Oropegæ uterque Decreto Magnifici

gnifici Rectoris per Academiae Promotorem praesente Notario & duobus testibus ad medium decimae nocturnae in pauperculi Bibliopolae & nil tale suspicantis aedes subito irruentem, solemniter rapiendus. Nuntius ad me defertur postridie, mox tota urbe spargitur Oropogae Libellos Mandato Rectoris Magnifici proscriptos esse, & quotquot deprehendi potuere, fisco addictos; sed mox deprehensum est non nisi domum Rectoris accersitos ibique depositos, dum examinarentur. De hoc plura mox.

Non sum ad causam dicendam citatus, quia satis suspicabantur Adversarii, si non certo noverint, me neque Facultatis membrum esse, neque Rectoris Jurisdictioni subiectum: Verum non est mihi animus insignem adeo a duobus Augustini Discipulis illatam nomini meo injuriam silentio praeterire. Ultrò me sisto universo Eruditorum coetui, Catholicos & de Jansenismo non suspectos Theologos omnes appello, evolvant accuratè utrumque opusculum, sed & conferant illud cum Epistola quam Exim: D. de Swaen 31 Octob. 1691. dedit ad Sebastenum Archiepiscopum, & uter nostrum calumniatus sit, utri causa adjudicanda, per me licet decernant. Non est quod de aliis opusculis meis
hic

hic laborem, tum quia posterioribus scriptis
 satis vindicata sunt, tum quia in adverfa-
 riorum libello supplice nulla fit priorum
 mentio, sed tantum posteriorum. Utrum-
 que sedulo excutiamus, dispiciendum qua
 parte lateant tam enormes calumniae,
 propter quas veluti libellorum famosorum
 Author proclamatus sum atque ipsa opuscula
 tanto apparatu emptoribus extorquenda, ac
 cesserenda tecto miseri Bibliopolæ tam intem-
 pestivè, tantâ totius familiæ perturbatione,
 tanto meo dedecore, tantâ infamiâ.

§ 3.

*Defenditur Præfatio, & propositum
 difficultatum.*

IN Præfatione tibi gratulabar Eximie Do-
 mine, animum qui in me visus fuerat
 concitator, tandem seriâ, ut confidebam,
 Meditatione compositum: vultum, qui nescio
 quas nuper rugas contraxerat, ad pristinam
 rediisse amœnitatem. Epistolam tuam, quam-
 vis continuâ calumniæ exprobratione videri
 plerisque posset non toleranda, profitebar
 nihilominus ad eum me non molestè ferre, ut
 etiam risum mihi moverit: Quare & confide-
 bam

bam boni te consulturum responsionem, cu-
jus stylum ita moderaturum me pollicebar, ut
nihil scripturus essem vehementius, sed luden-
tis potius, quam irati Scriptoris speciem præ
se ferret oratio. Evidens est, nihil hic esse,
quod ægrè ferri à quoquam meritò possit
quantumvis nodum in scirpo quæsierit.

Epistolæ tuæ exordio scripseras Illustrissi-
mo Sebasteno te intellexisse, quod Sacerdotes ex
Alma hac Universitate ad Missionis opera adven-
tantes insimulentur quasi qui doctrinas tradant in
materia de gratia, & libero arbitrio, per Con-
stitutiones Innocentii X. & Alexandri VII. condem-
natas, officii, inquebas, mei esse duxi, pau-
cis hinc exponere, quæ circa hanc materiam A-
lumnis Collegii Alticollensis inculcare soleo. Siqui-
dem hinc meridianâ luce clariùs evadet, illos
saltem Missionarios, qui talibus imbuti sunt prin-
cipiis, doctrinisque ab omni prorsus censura in
memorata jam materia immunes censendos. Tum
sequebatur expositio doctrinæ tuæ secundùm
extimum verborum corticem à Thomisticis
locutionibus non alienæ: Doctrina autem
Thomistarum in materia de gratia, & libero
arbitrio, addere potuisses de morte Christi
pro omnibus, tutò traditur & ab omni cen-
sura per Innocentii X. & Alexandri VII. con-
stitutiones inflictâ, est immunis: Hinc infe-
rebas

rebas, quod in exordio promiseraste demon-
straturum luce meridiana clarius, illos saltem
Missionarios, qui talibus imbuti sunt principiis,
doctrinisque ab omni prorsus censura in memorata
jam materia immunes censendos esse. Quoties
verò me, expressio Oropegæ nomine, totâ pas-
sim Epistolâ præfidenter insectatus es! quoties
de CALUMNIA redarguisti quod te tuosque A-
lumnos in Jansenismi vocaverim suspicionem!
Quod quidem non nisi à gregalibus tuis zelo-
sis, aliàs Rigoristis, sive, ut vocari mavultis,
Augustini Discipulis, Illustrissimum Mechli-
niensem Archi-Episcopum, præcipuos quos-
que Pontificiæ Autoritatis & Catholicæ in
Belgio fidei Defensores fœdissimè proscin-
dentibus laceffitus feci ad refrænandam eo-
rum audaciam, ad Ecclesiasticos, & Sæcu-
lares Magistratus de Novatorum fallaciis com-
monendos, & Jansenistas ipsos, si fieri pos-
set, ut Jansenianis imbuti principiis pervica-
ciam deponerent, judicium suum submitte-
rent Ecclesiæ, mutarent sententiam citiùs
quam pellem Æthiops, ad fidem Catholi-
cam convertendos.

Cum igitur pro tam salutari vobis impen-
sâ à me operâ, pro tam benevola monitio-
ne, pro defensâ tam strenuè Archiepiscopi
vestri æquè, ac mei famâ, pro tam sincero
fidei

fidei Catholicæ propagandæ , & extirpandæ penitus Jansenianæ hæresios zelo, atque conatu , aliud à vobis non retulerim , quam plaustrum conviciorum , sævam persecutionem , & impactum mihi ubique calumniatoris flagitium , videbatur viris gravissimis non licere mihi in tanta rei indignitate tacere , sed pro Archiepiscopalis , & Pontificiæ , cujus me vindicem profiteor , autoritatis defensione , pro Fidei & Religionis incolumitate , pro salute animarum detegendos censebant Jansenianos fucos , hæresi huic pallium Thomisticum palàm detrahendum , ut omnium oculis expositâ tetrâ Jansenismi ex tam frequenti Vaticano fulmine contractâ fuliginè , omnes pestem hanc fugiant Ecclesiæ Belgicæ penè exitialem , imò Christiani orbis parti non minimæ imminentem.

Tam sapientibus Sociorum & Virorum Magis illustrium monitis obtemperandum putavi : relatum superius Martini Sophisma , quod habet cum omnibus passim Neo-Augustini Discipulis commune , suscepi dissolvendum , aperiendam æquivocationem , cavillationum vanitatem dissipandam , sensum erroneum sub ambiguis Thomisticarum vocum involucris subdolè latitantem , in medium protrahendum , erutumque e mentitis frustra
Tho-

Thomistarum insignibus de puro puto Jansenismo convincendum. An non id à me præstitum fideliter Eximie Domine? An non solidè & perspicuè? Dic age quid ad manifestam totius quæstionis probationem amplius desideres.

§. 4.

Ostenditur Martinum de Swaen ejusque sequaces non immeritò vocari in Jansenismi suspicionem.

Sententias tuas cum Jansenii Sententijs contuli, uti & cum Thomisticis: clarissimâ explicatione ostendi sensum tuum à Thomistico longè dissidere, perfectissimè convenire cum Janseniano in materia de gratia, Libero Arbitrio, Morte Christi pro omnibus sive in materia quinque propositionum Hæreticarum Jansenii. Vide si lubet libellum meum nuperum, cui titulus *Difficultates propositæ, &c.* ad ejus paginam 13. lectionem attentè prosequere saltem usque ad pag. 45. Causam eviceris si non perfectam ubique tua inter & Janseniana placita consensionem ostenderim. Serum discrimen quod affers in Epistola

stola nuperrima , nullius momenti esse sequenti cap. demonstrabo, fucis verborum nobis illudi non patimur, de re, de substantia, de sensu nobis controuersia est. Age, quoniam me calumniatum clamitas, cum te ubique Jansenio suffragari scripseram, dic in quo fallat comparatio: discrimen aliquod non inane, non merè materiale ostende. Si nequeas, te calumniatum agnosce, dum illud mihi crimen tam temerè affinxisti.

Volo eximie Domine tecum agere benignius. Si Jansenismum oderis, si cum Ecclesia sentias, si Pontificias toto Christiano orbe admittas constitutiones reueraris, licet fortè quæ humana reputabitur infirmitas, & ingenii potius vel scientiæ quam rectæ & Catholicæ voluntatis defectus, tuum inter & Jansenianum sensum discrimen non satis perspicias, vel nequeas explicare, fatere Propositiones prout in Jansenii Pseudo-Augustino conspiciuntur, esse hæreticas. Id te facturum negas ac pernegas in tua Thesi à me toties aliisque tibi objecta. urserat te Reverendus P. Isaacus de Bruyn S. T. Professor, quocum de gratia & libertate litigabas, ut si 7 hominibus terminis fucum non faceres, si sentires Catholicè, agnosceres tandem aliquando, rectè damnatas esse Propositiones quin-

B

que

que prout in Janseniano volumine continetur. Tu verò ad tam innocuam provocationem, ad conditionem pacis tam æquam, tam facilem, tam honestam quid respondes? Caverò, inquis, damnare sensum Iprensis Antistitis, *quis enim non videat periculum imminere NON INFUNDATUM, si propositiones famosas damnarem in sensu ab Autore intento, ne hinc inferat aliquando R. P. me non meam tantum, sed etiam Majorum meorum doctrinam imprudenter damnasse?*

Hic ego quemcumque Theologum, imò quemvis sanæ mentis hominem appello seu testem, seu judicem. Omnia quæ Eximius Docet in materia de Gratia, Libero Arbitrio, Morte Christi pro omnibus sive in materia quinque Hæreticarum Propositionum Cornelii Jansenii reperiuntur quoad sensum in Episcopi illius Pseudo-Augustino: hoc Magistro Martino collatis utrimque ejus & Jansenii sententiis à me in *Difficultatibus Propositis* & à Cranebergh in *Fraude V. articulorum* totis quinque primis capitibus quæ in *Difficultatibus* adoptavi, accuratissimè demonstratum est. Neque Martinus ignorat omnimodam Doctrinæ suæ cum Janseniana consonantiam, cum & in Jansenio satis versatus sit, neque vir sit habeti ingenio, & *Fraudem quinque Articulo-*

ticulorum measque *Difficultates* perlegerit, in quibus consensus iste declaratur tam dilucidè, ut stipitem esse oporteat, qui non assequatur. Hanc scientiam neque mihi, neque Cornelio à Cranebergh acceptam debet Martinus, cum antequam utriusque nominis scripta prodirent in lucem, *Doctrinæ* suæ cum Janseniana convenientiam satis habuerit perspectam, cum in centies decantatâ Thesi professus est candidè genuinam, & verissimam tergiversationis suæ rationem *periculum NON INFUNDATUM, si propositiones famosas, inquit, damnarem in sensu ab Autore intento, ne hinc inferat aliquando R. P. me non meam tantum, sed etiam Majorum meorum Doctrinam imprudenter damnasse.* Hic inquam Theologum, imò quemlibet rationis compotem appello an ego erga Martinum iniquus sim, dum eum voco in Jansenianæ doctrinæ suspicionem? An injurius sim iis Missionis Alumnis, qui ex Alticollensi Collegio prodeunt iisdem à suo præside principiis, ac sententiis, quibus ipse instructus est, eadem erga Pontificum Constitutiones reverentiâ imbuti, si eos in eadem cum præside ac Magistro suo classe collocaverim? Magistri sui vestigiis gnaviter eos insistere etiam dum Collegio educti Missionem excolunt, norunt omnes qui ejusmodi Cle-

ricorum interfunt subindè concionibus, vel privatis colloquiis, qui libellos legunt ex Hollandia à quibusdam clericis vulgò Rigoristis sive Neo-Augustinianis tam frequenter prodeutes : atque ipse Eximius indicatum voluit, cum in Epistolæ Exordio ut ostendat qualis Doctrinæ sint Missionarii ex suo Collegio assumpti suam ipse exhibeat, meritò ratus eos dein passim sectari principia & sententias, quas in Seminario fuerant edocti.

Non habet igitur Eximius de S. vaen quod de meis *Difficultatibus propositis* conqueratur. Quid autem habet Dominus Melis, quem in difficultatibus vix attingi, nisi ubi de facto, seu congressu ejus cum Amplissimo D. du Bois in Difficultate IX. de qua sequenti cap. Roget Amplissimum suum D. Præpositum Franciscum Manseau, an non *hi censendi sint Propositiones ab Ecclesia profligatas defendere, qui quantumcumque aliorum tum monitis, tum exprobratione stimulati nunquam eò se adduci patiuntur, ut anathema dicant eo sensu quo condemnata sunt.* Eos Propositionum damnatarum verè reos dedeclaraverat nuper Cor. de la Montagne pag 42. illi quantumvis alioquin ubique infestus insignis vester Præpositus inter novos Augustini Discipulos magni nominis Theologus facilè hìc subscribit. Licetne sub-
sume-

sumere? atqui Eruditissimus D. Petrus Melis, uti & Eximii DD. Martinus Henricus de Swaen, van Viane, Huygens, Hennebel, &c. Quantumcumque rogati, excitati, exprobrationibus impulsivi, nunquam voluere propositionibus eo sensu, quo proscriptæ sunt dicere anathema, Conclusio est legitima, ergo Eruditissimus D. Petrus Melis, uti & Eximii van Viane, Huygens, Hennebel, de Swaen, &c. censendi sunt enuntiationes proscriptas propugnare. Durior etiam fuerat major propositio Cor. de la Montagne admittenda ab amplissimo vestro Præposito non suis tantum, sed & suorum Augustini condiscipulorum verbis loquente. Statuebat enim non modò censendos eos esse damnatorum dogmatum patronos, sed reipsâ eos propositiones illas tenere, seu asserere. Mihi verò benignior placuit sententia Theologos illos suspectæ tantum doctrinæ accusans, secutus Illustrissimum gratiæ per se efficacis & prædestinationis gratiæ Defensorem Episcopum Attrebatensem in censura sua anno 1687. 13. Augusti. Declaravit Tractatum Domini Jacobi Gilbert de gratia continere doctrinam falsam, temerariam, heresios condemnatam constitutionibus Pontificum Innocentii X. & Alexandri VII, plenum conviciis, & in vectivis minimè Christianis in

Theologos orthodoxos. Hic Episcopus qui doctrinam noxiam non aperte damnant, ait & alienæ ruinæ reos esse, & seipsos reddere eorum errorum suspectos, ut utamur Magni cujusdam Pontificis sententiâ in ISTIS CAUSIS NON CARET SUSPICIONE TACITURNITAS. Quod de Episcopis, idem hic respectivè dicendum est de quibuscumque animarum Pastoribus, Tyronum Theologorum Directoribus, Magistris & Præsidibus. Paulò post in eadem censura novo *cujusdam Pontificis* Apophtegmate priùs dictum confirmat: ERROR ENIM, inquit, CUI NON RESISTITUR, APPROBATUR.

Adeò non accusandus sum quod Janseniano furfure quosdam conspersos designaverim, ut potius increpandus videar, quod numero tam Angusto Jansenismum in Belgio complexus sim. Confutationis pag. 76. palladium sancti, si superis placet, Augustini Discipulum redargueram, quod consentiret Arnaldo ita pronuntianti, in præfatione Apologiæ primæ pro Jansenio; *Bulla Urbani VIII. qua Iprensis Augustinus prohibetur, fraude, & falsis accusationibus extorta est. Quasi verò Liber Jansenii esset Catholicis perniciosus, & Illustrissimi Iprensis Antistitis doctrina, alia foret quàm S. Augustini.*

Hic

Hic me adoritur Reverendus admodum Dominus G. sancti Martini Prior ut quidem se venditat, eadem autoritate constitutus quam Franciscus Manseau sancti Petri Præpositus in partibus. Sic inquam me adoritur Theologiae Moralis pag. 59. *Si hoc Jansenizare est, ut Oropega contendit, facile admittimus Jansenismum plus rei habere quam credatur, asserimus tot penè esse Jansenistas, quot S. Augustino studuere & legere Jansenium. Paucissimi sunt qui sancti Augustini sensum assecuti, & lecto Jansenio non planè perspectum habeant eadem loqui, eadem sentire Iprensensem Augustinum & Hipponensem. Si illud est in quo Oropega palladium, Arnaldum, aliosque Jansenistas haberi velit ut hereticos, necesse est ipsummet hereticum esse, aut fatuum. Ad hoc jam respondiſsem Amplissimo Jansenistarum Priori, nisi me Eximius D. Martinus de Swaen, & Eruditissimus D. Petrus Melis interpellassent. Juerit quoque audiri ipsum Palladium pro se suisque sub Neo Augustino condiscipulis profitentem, Jansenistarum sese nomine gloriari, si per hoc aliud non intelligas, quam ut Jansenistas definierat Amplissimus Dominus Martinus Steyart, eos qui Jansenii doctrinam tuentur, ac profitentur. Verba Palladii sunt: *finio itaque ut Theologus Martinus Steyart cum Jansenista vocabulo.**

Si

Si locutionis, fixarumque mentibus idearum imperium teneret Theologus, nomenclationi eius ac descriptioni actutum accederemus; nam eo dumtaxat quo describit pacto Jansenistas haberi & esse magno duceremus honori. Quid enim generosius in hoc genere, quam eniti, ut Jansenium primi Ordinis Sacerdotem, scripturarum nostrarum elegantem explanatorem, hereticorum, dum vita fuit, expugnatorem egregium, Belgii nostri Episcopum, Academia Lovaniensis Doctorem detersâ omni heretica pravitate labe, Ecclesie Catholicae vindicemus?

*Quid facias Augustini Discipulis? arctissimâ sunt inter se necessitudine conjuncti: nullus eorum læditur, quin omnes sentiant gravissimè, neque dolorem dissimulant, ad singulorum defensionem, ad factionis splendorem & incrementum omnes conferunt sua studia, consilia, auctoritatem, Facultates. Nihil quisquam in se patitur desiderari. Eorum Principes ut Arnaldus, Palladius, Amplissimus D. Franciscus Manseau Præpositus S. Petri in partibus, uti & Reverendus admodum Dominus G. sancti Martini item in partibus Prior, pro se aliisque testantur Discipulos Augustini gloriari Jansenistarum nomine, Jansenismum non esse merè phantasticum sed *Magis realem*, plures esse
Jan-*

Jansenistas quam mihi fortè persuadeam, si Jansenistarum nomine aliud non intelligam quam homines qui Jansenii Doctrinam tuentur ac profitentur, qui exploratum habent, aliud non loqui, non aliud sentire Iprensam Augustinum quam Hipponensem. Et tamen mox ut Jansenistæ vocabulum à nobis impingi sibi, vel tantum Jansenismi suspicione notari se audiunt, omnia implent querelis, exostulant de gravissima injuria, minantur, frendent, modestiæ omnis & Charitatis obliti nihil spirant præter ultionem. Ne autem Augustini Discipulos existimes non loqui aut agere consequenter: Palladius adversus Steyartium scribens facilè omnia conciliat: Ideò, inquit, Jansenistarum nomen ægrè ferimus, quia sub eo passim intelliguntur *homines exotici, nec sanæ fidei*. At si intelligerent eos qui Iprensam Augustinum ubique consentire Hipponensi prædicant, *honoris sibi nomen illud ducerent ac gloriæ*. Ego aliàs professus sum, & rursus profiteor me Jansenistarum nomine aliud non intelligere formaliter, & immediatè, quam eos qui Janseniana placita saltem in materia controversa sequuntur atque defendunt; quamvis accedente Pontificio anathemate quo propositiones quinque in Jansenii sensu debellatæ sunt, sequatur quod earum

rum

rum post inflictum anathema propugnatores, vel ab illis non recedentes, fidei sanæ, si usquam fuerint, esse desinant; de exotici nomine rixam non moveo. Si errasse hic palladium, si hallucinatum esse Arnaldum, si criminatum Amplissimum Neo-Augustinianorum præpositum, si Reuerendum admodum Dominum G. sancti Martini apud Jansenistas Priorem injuriam esse suis subditis aut fratribus contendant Eximius D. Martinus Henricus de Swaen, & Eruditissimus D. Petrus Melis, aucto ex ipsis intelligere. Scio imprudentes illos vocabunt nimique candoris arguent, imò & sermonis durioris: at eos in materia quinque Propositionum non fuisse assecutos mentem utriusque Augustini, se in materia hinc controversa quoad substantiam siue ullius momenti quæstionem ab illis dissidere, fallor si unquam edicturi sint, tantâ feruntur esse erga famosos illos Jansenismi Confessores, licet minus cautos, reverentiâ, certè tantâ hæcenus fuerunt erga Jansenium.

Ex fructibus arbor cognoscitur, ex Discipulis Magister, ex Alumnis præses, ex Domesticis Pater-Familias. Quisquamne prodeuntes ex alterutrius præsidis Eximii aut Eruditissimi Collegio Theologos audivit dicentes Anathema Janseniano sensui prout in
ejus

ejus Pseudo-Augustino exprimitur? Quisquamne audivit eos commendasse vel admisisse Formulare Alexandri VII, aut saltem humanam fidem præstitisse Pontificiæ huic Constitutioni, & si non ut Hæreticas saltem ut falsas rejecisse Propositiones V. Iprensis Augustini sensu intellectas? An ejusmodi Præsides, tot rationibus allatis, aliisque quæ proferri possent, in Jansenismi suspensionem vocati, etiamnum conqueri pergent, quod suspensione tam atra non liberentur, dum ipsi ne verbum quidem unum facillimum, certissimum, supremâ autoritate definitum, omni Theologo honestissimum proferre dignantur, quo mox omnium sinisterarum opinionum nebulae dissipentur? Quis credat eos probè Catholicos, quantumvis hominum superumque fidem inclament, dum Hæretica dogmata, eo sensu quo hæresios convicta sunt, & irrefragabili judicio condemnata averfari nolunt toties rogati, toties importunâ adversariorum provocatione, scriptis publicis instigati, & quodammodò compulsi? Quis credat mulierculæ vim sibi illatam querenti si eo loco fuerit ubi vel verbum loquendo, cum posset facillimè, vim omnem avertisset?

*Difficultates & Epistola Apolog. ab
omni calumnia vindicantur.*

Quid igitur proferent Eximius & Eru-
ditissimus ut probent, quod aiunt in
Libello supplice II. Jan. hujus anni 1692.
oblato Universitatis Rectori varios Libellos fa-
mosos scilicet nomine Didaci de Oropega Lovaniensis
Theologi, fidei & fame Exponentium graviter in-
jurious, quorum unius titulus est. DIFFICUL-
TATES PROPOSITÆ &c. & alterius EPIS-
TOLA APOLOGETICA? Quare recurrunt ad M.
V. supplicantes humillimè, quatenus Promotori suo
injungere dignetur, ut promptim, & indilatè
(miror non dixisse etiam indilatim) dictos
Libellos arrestet, & à dicto Typographo auferat,
sub M. V. consignandos quod faciendo &c. Hoc-
cine accusare est? Nullum profertur ex Li-
bellis meis verbum, nulla sententia, sed
confusâ, à cæca criminatione arguuntur ut
Libelli famosi, ut graviter injuriosi famæ
Exponentium Martini de Swaen & Petri Me-
lis. Quid si ego pariter Libellum supplicem
offerri curem Rectori Magnifico adversus
geminam tuam Martine Epistolam tanquam
ad-

adversus Libellos famosos fidei & fame exponentis graviter injuriosos? Profectò Paulò facilius accusationem probarem quam vos vestram imò securè affirmo, nullam in Difficultatibus propositis, nullam in Epistola Apo'getica esse injuriæ speciem, nullam in Libello supplice micam veritatis. Quid enim Martine, Difficultates propositæ continent nisi refutationem Epistolæ tuæ prioris in qua me apud Illustrissimum Sebastenum Archiepiscopum singulis pene paginis de calumnia insimulasti? Qua lege, qua consuetudine teneor tot criminum publicè accusatus obmutescere? Neque responsum edere à Censore ordinario visum & approbatum? Itane solent Libellorum famosorum Autores? At nomen meum vobis ignotum est, ideone fictitium? Notus sum Censori, notus centenis in Belgio nomine Didaci de Oropega. A quo tempore vobis Libelli famosi sunt quicumque ab Autoribus procedunt quorum nomina minùs celebrata sunt, neque rudi vulgo cognita? An scripta Petri Aurelii, an Ægidii Candidi & Albani, ideò famosa sunt quia nomina præ se ferunt quæ captum superent imperitorum? nihil falsi, nihil fictitii nomen continere quod opusculis meis inscribitur, Didaci nomen in Baptismo mihi impositum, nomen Oropegæ genus meum

C

signi-

significare, aliàs monui, & iterum affirmo: neque illud ignorat fortè ipse Martinus qui Græca Lexica consuluit, nisi, quod facilè crediderim, cum dixeris parùm admodum græcè peritum. Neque *nomen fictitium* sufficit ad Libellum famosum *fidei & famae* vestræ *graviter inuriosum*. Certè non tantùm ab omni calumnia *Difficultates* sunt remotissimæ, verùm & licet gravissimè Epistolâ vestrâ læsus, ita me intra modestiæ limites continui, ut, quanto potui studio, caverim, ne quid scriberem acerbiùs, ita stylum moderatus sum ut lenis prorsùs sit, & humilis, ad blandities subinde, & jocos non infules, non inurbanos, levando non nihil Lectoris tœdio composuit. Si Approbatoribus tuis aliquid in opusculo meo displicuit. Cur non indicarunt scripto v'ri illi alioquin tam graves, tam eruditi? responsum à me retulissent, si non votis suis, & consiliis, saltem meritis utcumque adæquatum. Non aliud *Difficultates* ceteræ continent, quam doctrinæ vestræ cum Jansenianâ conformitatem. An non hæc reverà subest quoad sensum & substantiam?

*Executio Promotoris de manifesta
injustitia convincitur.*

Superest ut aliquid dicam de illo opere tenebrarum, cum die II hujus mensis Promotor Universitatis sero vespere sub medium decimæ invasit domum Hieronymi Gosyn non minùs miseri Bibliopola, quàm Typographi pauperis. Laborat vir bonus ut, quod diurno opere non satis potest, saltem nocturnum jungendo, uxori & liberis victum tenere non lucretur. Cùm ecce sub medium decimæ irruit in ejus domum Universitatis Promotor supatus Notario & duobus seu satellitibus seu testibus. Emptoris cujusdam verosimiliter eo conducti manibus eripiuntur Libelli duo Didaci de Oropega, alter *Difficultates propositæ*, alter *Epistola Apologetica*: jubetur Typographus etiam tradere Epistolas ejusdem Didaci ad Illustrissimum Internuntium, & si quod aliud repertum fuisset opusculum hoc notatum nomine, procul dubio Promotor æquè ac priora sustulisset. Lustratur Officina, Typographiæ anguli omnes excutiuntur, Libellus, cui titulus *Lettre à*

Monsieur Arnaud & cujus jam parabatur secunda editio, à censore ordinario approbata, etiam aufertur. Ne verò existimes publicum Universitatis Administrum imprudenter processisse aut injustè, tabulas exhibet, quibus Rector Magnificus ad se per Promotorem deferri jubet duorum Libellorum exemplaria, quibus titulus *Difficultates propositæ & Epistola apologetica*. Atqui, inquit Typographus, Epistolæ sex ad Illustrissimum Internuntium tabulis tuis non continentur, quâ igitur potestate, quo jure Epistolas etiam illas tibi vendicas? at ille, quidquid sit de mea potestate, quidquid de jure, tu mihi Epistolas etiam illas cedo illico, aut ego te. Sufficiebat scilicet Promotori nomen Didaci de Oropega adeò quibusdam Lovanientibus infestum, ut Libellus quamvis ad Illustrissimi Archi-Episcopi defensionem, adversus obscuri cujusdam denuntiatoris calumnias conscriptus, Promotori videretur non tolerandus. At saltem, ait Typographus, relinque mihi exemplar quod unicum habeo Epistolæ ad Arnaldum; nam alioquin cessare cogar ab opere, quo mihi meisque victitandum est. Quis mihi præstabit damni compensationem? an non vides Epistolam hanc Gallicam non esse Didaci de Oropega? si
non

non viderit, non videtur ex defectu luminis excutiisse; nam præter lumen domesticum lucernam ipse tribus candelis, nescio an domi suæ, an in popina, unde recenter tunc exiisse narratur, instruxerat. Si ita est, meo quidem iudicio, præstitisset ad tam illustre facinus paulò minus luminis adducere, sed plusculum sobrietatis. Nulla hominem movebat æquitatis ratio, nullum eum potestatis suæ limitatio morabatur, etiam Epistola illa erepta est, unde Typographus opus interrumpere coactus, incommodo suo, & si ad viri egestatem attenderis, damno non levi. Tenuit hæc Tragedia usque ad horam noctis undecimam summa totius familiæ perturbatione, summo luctu. Postridiè manè Magnificum Rectorem adit Typographus, queritur de injuria, declarat Libellum cui titulus *Difficultates propositæ*, esse ab ordinario approbatum, Epistolam autem, ut vendi publicè possit Approbatione non egere, ut patet ex praxi quotidiana, sed & approbationem habebat Epistola, licet eam non præ se ferret. Ad Epistolas autem Illustrissimo Internuntio scriptas quòd attinet, ostendebat non tantum approbatas eas esse, sed neque comprehendi Libello supplice DD. de Swaen & Melis, neque Mandato Rectoris.

Idem monebat de Libello Gallico *Lettre à Monsieur Arnaud.* Qua propter summâ animi demissione rogabat Magnificum Dominum ut & Libellos sibi restitueret, & juberet refarciri damnum quod opus suum interrumpere coactus patiebatur. Respondet Magnificus, ignorasse se, *Difficultates* ab ordinario approbatas fuisse, existimasse se, ut duo illi viri graves in suo Libello supplice asserabant, tum *difficultates*, tum Epistolam Apologeticam esse Libellos famosos: circa Epistolas ad Illustrissimum Internuntium, uti & circa Epistolam ad Arnaldum, promotorem potestatis suæ limites excessisse. Quare & tu, inquit, Libellum supplicem conscribi mox cura, sententiam non differam. Libellus supplex geminus conscribitur: alter, quo repetatur Exemplar sex Epistolarum ad Illustrissimum, & Epistola Gallica ad D. Arnaldum; prætereà postuletur satisfactio pro damno orto ex cessatione operis: alter, quo repetatur exemplar *Difficultatum propositarum*, & Epistola Apologetica ad Archiepiscopum Sebastianum. Oblatus est uterque Magnifico D. à quo responsum, *communicetur parti*, & circa primum ut deliberet ad contenta hujus intra octiduum ab insinuatione, ad secundum intra Triduum. Typographus litem hanc nimium pro-

tra-

trahendam satis prospiciens, & de hoc ab aliis monitus querebatur de sententiæ dilatione in re tam manifestè injusta: cumque nihil obtineret, neque longioris litis sumptibus par esset, præsertim ubi adversus homines tam potentes agendum foret, præterea cum minus tutum sit pauperi Academico & Typographo, offendere promotorem & DD. à quibus molestiâ subinde potest affici, maximè ubi quis ex factione illa statuitur Academiæ totius supremus Moderator, maluit ad evitandam vexam aliquid de jure suo remittere, & cum adversariis amicè convenire. Dominus de Swaen solvit Promotori pro adhibita opera, redditur Typographo Epistola ad Arnaldum ut pergat in editione secundâ, redduntur emptori, qui pretium Typographo solverat, *Difficultates propositæ*, & *Epistola Apologetica*. Superest exemplar unum Epistolarum ad Internuntium, cujus restitutionem etiam offert Typographo Magnificus Dominus modò asses sex pro Apostilkâ geminâ numerentur; cur enim gratis utrique Libello supplicis Magnificus respondeat, & scripto quidem per Universitatis Secretarium?

Pergit autem Typographus nunc publicè divendere Libellos omnes. Huc tandem omnis adversariorum machinatio & apparatus

tus

tus recidit. *Parturiunt montes nascetur ridiculus mus.*

Si accusationem suam probare potuissent adversarii, si Libellos meos de calumniis convincere, si *Fidei*, si *famæ sue gravissimè*, ut loquuntur, *injuriosos* demonstrare, si etiam non puderet eos tam insulsæ criminationis, & Libelli supplicis viris gravibus, Theologis, & præsidibus parum digni, non destitissent à postulanda opusculorum prohibitione, non paterentur distractionem eorum publicam, & affixis ubique novis programmatis buccinationem.